

9. FÜZES Endre: A muzeumi könyvtárok tanácskozása. = Könyvtáros, 1971. 5.sz. 274.p. - A cikk megemlíti, hogy az ország 102 muzeumi könyvtárának

összesített állománya 1970-ben 1,2 millió egység volt, ebből azonban csak mintegy 400 000 egység a vidéki muzeumoké.

x kulfoldi hirek x kulfoldi hirek x kulfoldi hirek x

A BRITISH LIBRARY létrehozásának konkrét terveiről Fehér Könyvet adott ki az angol kormány. Az új nemzeti könyvtári rendszerbe a British Museum Könyvtára, a National Reference Library of Science and Invention (új nevén Science Reference Library), a National Central Library, a National Lending Library for Science and Technology, valamint a British National Bibliography tartozik majd. Először az első két - jelenlegi helyén már elviselhetetlenül összezsúfolt - intézményt helyezik el új épületben, a British Museum szomszédságában kijelölt területen. A terület egészének megszerzése, a szükséges bontások elvégzése és az új épület létesítése 13 évbe és 36 millió fontba kerül; azután további szanálás és építkezés következik. (Assistant Librarian, 1971. 2.sz.)

AZ OLVASÁSVIZSGÁLAT, pontosabban a könyvtárhasználók vizsgálata (Beutzerforschung) céljára külön munkacsoportot létesít a nyugatnémet Arbeitsstelle für Büchereiwesen, a korszerű olvasótoborzás, könyvtárpropaganda és a hatékony könyvtárpolitika megalapozása érdekében. A csoport munkájának három fő témaköre, vezetője, A. Klotzbücher szerint: A könyv, a könyvtár és a tömegkommunikációs eszközök; A közművelődési könyvtár modellje; A könyvtár olvasói és szolgáltatásai. (Dokumentation, Fachbibliothek, Werksbücherei, 1970/71. 2.sz.)

A NYUGAT-BERLINI STAATSBIBLIOTHEK új épületének - amely a jelenlegi számítások szerint 150 millió márkába fog kerülni - egyik szárnya 1971-ben már elkészül. Megkezdik a háború óta Marburgban tárolt 1,65 millió kötet visszaszállítását; ezzel együtt az állomány 2,1 milliót tesz ki. A 4 millió kötetre méretezett épület előreláthatólag 1985-re megtelik. (Dokumentation, Fachbibliothek, Werksbücherei, 1970/71. 1.sz.)

A német könyvtárügy fejlődésében kezdettől fogva nagy szerepet játszottak a különböző szövetségek és egyesületek, a legtöbb közművelődési könyvtár alapítása is az egyes társaságok, egyesületek működéséhez kapcsolódik. Hamburgban pl. a városi könyvtári hálózat ma is alapítványi jelleggel működik. Az egyesületek szerepe a könyvtárügy fejlesztésében ma is rendkívül fontos, egyes tartományokban a falusi könyvtárak szakmai-módszertani irányítását is egyesületi alapokon álló intézmények útján végzik, pl. Bajorország, Schleswig-Holstein területén, sőt Oberfranken tartományrészben önálló könyvtárellátó szolgálatot is alapítottak. A helyi jelentőségű egyesületek nagy száma miatt ezeket teljességükben bemutatni egy rövid áttekintésben nem volt lehetséges. A válogatás jogával élve ezért csak azokat ismerttettem, amelyek nemzetközi téren is számottevőek és célkitűzéseiket tekintve legalább egy tartományra kiterjedő területet fognak át.

---

x kulföldi hírek x kulföldi hírek x kulföldi hírek x

KÖNYVTÁRELLÁTÓ FURGONT használ 3 éve a Középfrank Könyvtárszövetség (Bajorország) Könyvtárellátója; így a könyvtárosok átnézhetik az új könyveket, mielőtt rendelnek belőlük. 1970-ben nagyobb (900 kötetet befogadó) kocsit állítottak üzembe, így most mindjárt át is veheti a kiválasztott könyveket a könyvtár. A kocsit vezetője beosztja a cédulákat a helyi könyvtár betürendes és szak-katalógusába, elintézi az állománybavétel adminisztrációját, s ha ideje engedi, a rongált könyvek javításáról, szerelésük felújításáról is gondoskodik. A szállítmányban a legszükségesebb könyvtári felszerelési tárgyak, anyagok is megtalálhatók. (Die Neue Bücherei, 1970. 4/5.sz.)

RÁDIÓJÁTÉKAINAK teljes anyagát átadta a Karl-Marx-Stadt-i városi és megyei könyvtár audiovizuális kabinetjének a Deutsche Demokratische Rundfunk. (Bibliothekar, 1971. 2.sz.)

TELJESÍTMÉNYÜKHÖZ MÉRİK a jövőben az NDK közművelődési könyvtárainak költségvetését. Az országos normák alapján, a helyi adottságokat figyelembe véve határozza meg a helyi tanács a könyvtár teljesítményének és költségvetésének tervét; a fő tervmutatók az állomány kötetszáma és a kölcsönzések száma (beleértve a regisztrálható helybenolvasást is), valamint a kölcsönzés önköltsége (az üzemeltetési és állománygyarapítási költségeknek egy kölcsönzésre jutó része). A kölcsönzési terv teljesítéséhez képest nő vagy csökken a könyvtár tervezett ellátmánya. A könyvtár dolgozói is érdekeltek anyagilag mind a kölcsönzési terv túlteljesítésében, mind az egy kölcsönzésre eső költségnorma csökkentésében, mert ezzel arányosan nő a könyvtár szociális és prémium-alapja. (Bibliothekar, 1971. 4.sz.)

felkészültséget, semmi szüksége sincs ilyen jellegű "bizonyításra".)

DALMI Károlyné a f é n y k é p t á r felépítéséről, szerepéről, feldolgozó munkájáról közöl hasznos adatokat. Érdekes munka KRAJEVSZKY Gizelláé is, aki a Megyei Könyvtár g y ű j t e - m é n y é n e k kialakításáról ír. Gyakorlatban nagyszerűen hasznosítható a feltáró munkáról szóló rész. Utoljára, de nem utolsósorban hívnánk fel a figyelmet BÁNÓ Zsuzsa nagyon szép és hasznos összeállítására: "Vas megye könyvtárügye 1945-1969. R e p e r t ó r i u m és bibliográfia." Éves felosztásban közli a megye könyvtári életével kapcsolatos publikációkat, s ezt a repertórium-részt név- és tárgymutatóval, valamint földrajzi mutató-

val egészíti ki. A bibliográfia-rész a megye önálló kiadványait, valamint időszak kiadványait tárja fel, kiadói mutatóval.

Ennyit külön-külön a kötetben foglaltokról. Azt hangsúlyoztuk már, hogy az évkönyv egésze milyen hatást kelt. Fájó meglepetéssel olvastuk viszont a kolofonból, hogy mindössze 600 példányban jelent meg. Meggyőződésünk, hogy legalább járási szintig minden könyvtárban meg kell lennie.

ESZTERHÁS Zs. Ferenc

x kulföldi hírek x kulföldi hírek x kulföldi hírek x

ELRETTENTŐ PÉLDAKÉNT hivatkozik a könyvtári munkára egy londoni gyorsíróiskola plakátja; egy fiatal lány lelkesedik rajta arról, mennyivel jobb neki, hogy gyorsírótanfolyamot végzett, mint ha "könyvtárosként dolgozna heti 14 fontért az öreg könyvek temetőjében". A Library Association hivatalosan tiltakozott a sértő beállítás ellen - megjegyezve többek között, hogy a könyvtáros heti fizetése 20 fontnál kezdődik, 14 fontot csak kezdő könyvtárosgyakornok vagy képesítés nélküli segéderő kaphat. (Liaison, 1971. febr.)

ASZTROLÓGIAI "felmérés" eredményeit közli a könyvtár személyzetéről egy kaliforniai egyetemi könyvtár házi ujsága. Teljes komolysággal ismerteti a különböző horoszkóptípusok könyvtárosi érényeit és gyöngeit, s megállapítja, hogy a kívánatos "asztrológiai harmonia" érdekében egyelőre kizárólag a Bika és a Skorpió jegyében született munkatársakat kellene alkalmazni. (Library Journal, 1970. okt. 1.)

VAKOKNAK OLVASÓKÉSZÜLÉKET szerkesztettek a Stanford Egyetemen. Az olvasó jobb kezével vezeti a sorokon a 144 fototranzisztorral működő olvasófejet, amely a könyv lapjairól visszaverődő fényt a bal kéz ujjával tapintható rezgésekkel alakítja. Csaknem mindenféle nyomtatott szöveget percenként 60 szónyi sebességgel lehet olvasni a készülékkel, amelynek sorozatgyártása is rövidesen megindul. (Dokumentation, Fachbibliothek, Werksbücherei, 1970/71. 2.sz.)

KÖNYVTÁROSI RANGOK RENDSZERÉT VEZETIK BE az NDK-ban: 5 évi működés után főkönyvtárosi, 10 évi után könyvtári tanácsosi vagy főtanácsosi címet kaphatnak a kiválóan dolgozó könyvtárosok. (Bibliothekar, 1971. 2.sz.)